

С Т А Н О В И Щ Е

относно дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление: 3.8. „Икономика“, научна специалност: „Икономика и управление (индустрия)“

Изготвил становището: доц. д-р Емил Бориславов Николов, катедра „Индустириален бизнес и предприемачество“, Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, научна специалност 05.02.18 Икономика и управление (индустрия).

Автор на дисертационния труд: Боян Димитров Вранчев, задочен докторант в катедра „Индустириален бизнес и предприемачество“, докторска програма „Икономика и управление (индустрия)“

Тема на дисертационния труд: „Възможности за усъвършенстване на управлението на проектни екипи в индустриалните предприятия“

Основание за изготвяне на становището: Заповед № 1191 от 15 декември 2023 година за откриване на процедура по публична защита на дисертационен труд и утвърждаване състава на научното жури, както и Решение на научното жури на първото заседание, проведено на 20.12.2023 година.

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд е в обем от 207 страници. В структурно отношение той се състои от заглавна страница, съдържание, списък на таблиците (5 на брой), списък на фигурите (35 на брой), увод (8 стр.), три основни глави (162 стр.), заключение (6 стр.), списък на използваната литература (общо 168 литературни източника, от които 17 на кирилица и 151 на латиница, вкл. 15 онлайн източника на латиница) и приложения (2 на брой с обем от 13 стр., представляващи използваните за проучването анкетни карти). Приложена е и Декларация за оригиналност и достоверност.

Обект на изследване в дисертационния труд е управлението на проектни екипи, а негов **предмет** – потенциалните възможности за усъвършенстване на управлението в тези екипи в индустриалните предприятия. В унисон с тях, **целта** на дисертационния

труд е да се изследват и разкрият възможностите за усъвършенстване управлението на проектните екипи в индустриалните предприятия. За постигането на така поставената цел са дефинирани шест изследователски **задачи**. Изследователската **теза**, която авторът защитава гласи, че управлението на проектни екипи може да бъде усъвършенствано чрез повишаване на знанията, уменията и компетентностите на участниците в проектните екипи, и чрез отчитане влиянието на факторите, свързани с проектната дейност. За нейното доказване се подложени на проверка и три изследователски **хипотези**. Ясно са очертани ограниченията, в рамките на които е проведено изследването. Считаю, че поставените цел и задачи са постигнати, а изследователската теза – защитена.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Темата за управлението на екипите, разгледана през призмата на проектния мениджмънт, е с висока степен на значимост (с оглед важноста на проектите като средство за организационно развитие) и същевременно недостатъчно изследвана в научната литература. Това обуславя нейната актуалност както за теорията, така и за практиката на бизнес организациите. Структурата на дисертацията съответства на добрите изследователски практики и е логически издържана.

В **увода** се подчертава актуалността на изследването, представят се основните автори, работещи по тази проблематика, дефинират се обектът, предметът, целта, задачите, тезата и свързаните с нея хипотези. Представя се методологията на изследването, основните източници на информация, както и възприетите ограничения.

В **първа глава** проблемът е изследван от теоретична гледна точка. Авторът изяснява същността и характеристиките на проектите, проектното управление и проектните екипи. Предложени са дефиниции за проект, управление на проект и проектен екип. Идентифицирани са факторите, оказващи влияние върху дейността и управлението на екипите. Главата завършва с дефиниране на обобщения и изводи.

Втора глава също е теоретична. В нея авторът разглежда значението и ролята на проектните екипи, както и основните участници в тях. Анализират се също така управленската функция и стиловете на управление, както и моделите, предоставящи възможности за по-добро управление на проектни екипи. Предлагат се авторови модели за усъвършенстване управлението на проектни екипи. В края на главата се представят основни обобщения и изводи.

Трета глава има практико-приложен характер. В нея докторантът, прилагайки създадена за целта методика, изследва проектните екипи, техните характеристики,

условията, в които функционират и управлението, което се прилага. На базата на анализ на резултатите се дефинират изводи и препоръки.

В **заключението** са представени обобщения и изводи от проучването и са формулирани конкретни препоръки към индустриалните предприятия. Потвърдено е постигането на целта и задачите на изследването, както и доказването на изследователската теза и възприетите хипотези.

Авторефератът отразява коректно дисертационния труд. Той има общ обем от 59 страници и съдържа обща характеристика на дисертационния труд, структура и съдържание на дисертационния труд, синтезирано изложение на дисертационния труд, справка за основните приноси моменти в дисертационния труд, списък на публикациите по темата на дисертационния труд, справка за изпълнение на минималните национални изисквания във връзка с процедура за придобиване на ОНС „Доктор“, списък на участията в национални и международни научни конференции и форуми, декларация за оригиналност и достоверност. Представените научни публикации по темата на дисертационния труд включват една студия (в съавторство), две самостоятелни статии и два самостоятелни доклада. Всички публикации са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове. От представената справка е видно, че са изпълнени минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „Доктор“, съобразно Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Представените в автореферата научни и научно-приложни приноси отразяват коректно постигнатото в дисертационния труд. Приемам напълно дефинираните приноси, а именно:

1. Въз основа на широкообхватно и критично изследване е обогатено теоретичното познание относно проектните екипи, като са очертани възможностите за подобряване на тяхното управление. Направена е авторова систематизация на профили на екипните членове.

2. На база проучване, систематизиране и сравнителна оценка на съществуващите модели за управление на екипите са предложени два авторови модела за управление на проектните екипи.

3. На база теоретичното изследване е разработена методика за анализ и оценка на възможностите за усъвършенстване управлението на проектните екипи. Методиката

е апробирана. Идентифицирани са основните проблеми на проектните екипи и възможностите за усъвършенстване за тяхното управление.

4. Дефинирани са факторите, които оказват влияние върху ефективността на проектния екип, като са предложени препоръки за интензифициране на факторите с положителен ефект и ограничаване въздействието на факторите с негативно влияние.

IV. Въпроси по дисертационния труд

1. Какво е мнението на автора относно бъдещето на проектните екипи, с оглед на дигитализацията, роботизацията и появата на изкуствения интелект?

2. Проучването показва, че основно прилаганият стил на управление е авторитарния, като същевременно сред идентифицираните проблеми при управлението на проектни екипи се открояват: недостатъчната свобода на действията, възможностите за изява и творчеството; доминантността; недостатъчното делегиране; начина на вземане на решения. В тази връзка кой стил на управление може да бъде посочен като най-подходящ при управлението на проектни екипи?

3. Защо методи, използвани за управление на проекти (Agile, Critical Chain, Six Sigma, Kanban) се посочват като методи за управление на проектни екипи?

4. Емпиричното проучване показва, че почти 44% от анкетираните членове на проектни екипи не дават висока оценка за мотивационните умения на своите проектни мениджъри. В тази връзка какви мотивационни методи и модели могат да бъдат успешно използвани за повишаване мотивацията на членовете на проектните екипи?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Представеният за оценяване дисертационен труд на Боян Димитров Вранчев е цялостно, актуално и оригинално научно изследване, с постигнати приноси от научен и научно-приложен характер. То отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на Правилника за развитието на академичния състав в Стопанска академия „Д. А. Ценов“. Всичко това ми дава основание да декларирам своето **положително становище** и да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят присъждането на ОНС „доктор“ на Боян Димитров Вранчев в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (индустрия)“.

Дата: 10.01.2024 г.

Изготвил становището

(доц. д-р Емил Николов)